

Takurda-o Burus aco o_wu_gene_

Timoti

Rem-se ro n-me à:

M-zante 1:1-2

Ur-kewes mosse yan-dor Yeso ne un sek-ye ye
un o ne 1:3—3:16

Ur-kewes ha-mo un be-ur Timoti mosse un
senge-mo un wu ne 4:1—6:21

Ur-gas

1-2 Timoti, Burus ro wo m-gene un ka takurda-o. Wo m-moka kashi un wà re wu, remen um yoosutu wo m-sher be-de Shir. Me, Burus, wan-Tom Yeso **Kiristi**,* un bee-b-de Shir, **Wan-Gwu** na un **Kiristi** Yeso, wu ya'u na o-sakto à.

Me un kon-se Shir Tato na, un Yeso **Kiristi**, Wan-Koyan na. Me un kon-se ye 'ye wo yar-mo un ye, ur'-won ne, un gwugwu-mo ur-hur ne.[†]

Nak ut-to remen un yan-yoos-de ut-bo

3 Da-de um ro un cow-o re ha-mo o-Makidoniya à, um rurute wo o she'et n-me bo-o o-Apisu. She'et kane remen o nekt ye ken hun-ne ye ut-to kane, ye yage yoos-de ut-bo.

4 Rure ye, ye yage naas un da-o hun-ne be-de un yoos-de ut-zwom, un oog-de un ya-n-ga-ye ne, Ye yage remen gon ka ma-to ro m-hante sunu mo ut-ma. To un gu un hun-ne nom un she'et-de m-sher be-de Shir á.

* **Bor-o gaan:1-2 1:1-2** Wu Shir daagne à.   † **Bor-o gaan:1-2 1:1-2** Hyen komo: Seng 16:1.

5 Yo a cone_ko_wu_ke wan-dor o Shir wu_nom
à, yo ro_m-was un or un wu_ne_ne. Ka was-mo
a rwuun un hur_ur pus-de, un hur_ur gaan ne,
komo ur-hur ne_de m-sher be-de Shir cot.

6 Amba ye_ken ye_joru_te ka rem-se Shir cone_a
nom à, ye_warguru be-de un ma-to_ba ur-hi.

7 Ye conog ye warag ya_ur-yoos-de un
karamsa-o Mosa. Ye m-campo un hyan-o un
ye, unze ye_nak. Amba ye_nap yo ye_ur-yoos á.

8 A nak **karamsa-o** ro_ur-bon ne, urege_a nak
rii-yo rwo'e Shir hantute_o à.

9 A nak komo, Shir ya'as o-**karamsa** remen o
ja'asté_kashi un hun-ne_á. Amba Shir un ya'as o
remen o_ja'asté:

Yan-koob-de un gyer-o un wu,
Un yan-koob-de o-dorotte_ne,
Un ya-ut-**ba'as** ne,
Un yan-yage un nom un rii-yo **karamsa-o** zee
ne_à,

Un ye_ro_m-yage she'et-de m-kukop ne_á,
Yan-koob-de o-dorotte_o un Ma-to Shir,
Un ye_ro_un ho_un tat-ne ye un ye_ne_à,
Un ye_ro_un ho_un in-ne ye un ye_ne_à,
Myet un yan-ho un hun-ne ne,

10 Un campo-ne ne ye ro un hoob-o un ne'a-ne
à, un ne'a-ne ye ro hoob-o un campo-ne ne_à,
Un campo-ne ye ro m-rew un or un ye ne
campo-ne bo ye ro m-rew un ne'a-ne un ye
ne_à,
Ko ne'a-ne ye ro m-rewe un or un ye ne ne'a-ne
bo ye ro m-rewe un campo-ne un ye ne_à,
Ko ye ro un baab un hun-ne,
Ko ya-ut-bo,

Ko_hun-ne_ye_ro_m-yage_m-nom un_yo_ye_zee_yea_nom à, un

Hun-ne_ne_ye_ro_un_nom un_ko_se_ke rem-se un_ba_ur-bon se à,

Da-de ye_no_mé_kà rem-us yo-se se, ye_ro_o_ka o-dorotte un_yoos-de o-nip á.

11 Ka yoos-de un **Ma-to m-Rerem** to un rwuun be-de Shir wa-m-seps, o-kwum ne, Shir bobsu me_m-ko'ot to.

Yar-mo_Wan-Koyan kute_Burus à

12 Um bomog **Kiristi** Yeso, Wan-Koyan na, wu_ya'u_me_ur-beeb um nomot ka senge_mo à, remen wu_nak mett m-se'er á. Wu_daagu_me_un_kà senge_mo.

13 N-ga um ro m-pyap un Shir, un yage_to un **yan-dor** **Yeso** ne, un 'ya un yan-dor ur-koob ne_deen. Shir hoguru 'won un de remen me_ro nak yo um ro m-nom á, komo um ro un koob-de m-sher ne_be_ur Yeso.‡

14 Wan-Koyan na ya'ag me_yar-mo Shir deen. Wu_ya'uru_me_m-sher, m-was ne, mo_rwuune_be_ur **Kiristi** Yeso à.

15 Ka ma-to, bo_ut to_kon n-me un to á, komo to woog a gokste_to kap unze, "**Kiristi** Yeso haante un hono o-dak wu_guut ya_ut-ba'as, bo_ye_he m-posse_den-o_o-ra à." Um nak komo um aragte_hun-ne_kap **ur-ba'as**.

16 Amba Shir hogute 'won un de, me_wu_arge_hun-ne **ur-ba'as** à. **Kiristi** Yeso kututu na mo un

---

‡ **Bor-o gaan:13 1:13** Hyen komo: Seng 8:3; 9:4-5.

hur-de un wu remen um waragté rii-yo m-sha be-de un kap ye he m-sher kane n-co à. Ka hun-ne yea kum hoog-o ba m-ta.

¹⁷ Kon-us re se ro hun-ne kap ye 'ye Shir m-seps, ut-gos ne, ba m-ta. Wu ro ko-Gwomo ba m-ta. Wu un ba ur-kom. Wu a m-hyan á. Shir o un hon-de un o. **Amin.**

Burus doote Timoti jaab-o ut-men

¹⁸ Wà re **Timoti**, yo me m-zee o nom à, hond hond yo ro un yo yan-rwor un Ma-to Shir ruru wo ne à. Shir o daagu wo o ko'ote ma-to un wu. Baks un kà ma-to yan-rwor un Ma-to Shir ruru wo ne à, toa do wo jaab-o ut-men un nom un yo Shir zee o nom à.

¹⁹ Da-o wo ro un ko'ot un Ma-to Shir, ma'as n-te m-sher, komo hur un du kaps wo á. Ye ken hun-ne ye hur-de un ye kapste ye. Remen kaane ye hoks m-sher be-de Shir á.

²⁰ Himeniyus un Arekanda ro n-me un ka hun-ne ye, ye hur-de un ye ro be-ur gaan á. Um koostu ye be-de un morog-de un **yan-dor Yeso**. Um ya'ag **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** ur-keer wu nom yo wu cone un ye ne à. Me un nom kaane remen ye yoosté yage un yo'og-o Shir.

Bor-us voor

Karamsa-o un bo a he bongon-de Shir à

¹ Ur-takan, um conog um 'ye wo jaab-o ut-men un **yan-dor Yeso** ne, unze no senge us-kon Shir remen hun-ne kap. Da-o no ro un kon-se Shir

1 Timoti Bor-us voor:2

v

1 Timoti Bor-us voor:9

remen wu_guut no, komo kon no Shir hoge 'wonde un hun-ne. Da-o_no_ro us-kon Shir, no 'ye Shir ur-bongon remen rem-se wu nome à.

² Kon no Shir remen gwomo-ne, un yan-caari-to ut-comos ne, remen a she'eté ba ut-ween be-de un hun-ne. Komo un nom un ko yo ke kashi un rii-yo bo Shir cone à.

³ Da-o_a ro us-kon kaane, ro ur-bon ne, komo Shir, o ro **Wan-Gwu** na à, ro m-hoge rerem-mo un kaane deen.

⁴ Rii-yo rwo'e Shir rotte un hoge m-rerem à, Shir conog ko wu ke net-wu kum gwu un nap-o o-nip ne un Yeso.

⁵ Shir gaan-o_ Wan-hongse un hun-ne un Shir ne komo gaan. Ka net-wu, wu ro **Kiristi** Yeso.

⁶ Yeso ya'aste hi un de un wu har be-de m-mar, remen wu_rurut na kap. Ma-to un mar-m **Kiristi**, Shir ya'ag na m-moka o-da o m-rure hun-ne ka ma-to unze Shir conog ko wu ke net-wu kum gwu.

⁷ Remen ka o Shir to_mnu me um waragte wa-o-ko'ot un ko-yan-Tom Yeso ne. Um waragte Wa-ur-Yoos, wan-yoose un ye ro **Yahuda**-ne à, n-me m-sher, o-nip ne. Nip-o me m-rwor ba bo-to à.*

⁸ Da-o_no_morge remen bongon-de Shir, um conog campo-ne ko_kene, ye_jaks kom-to un ye un kon-se Shir. Da-o ye jakse kom-to un ye, yage_hurde un ye ma'aste ur-kashi be-de Shir, ba us-ryaab ko_sune_mo ut-ma.

⁹ Um conog ne'a-ne ye cupe_hi un de un ye saw-to m-cop to_depe à. Ye cup saw-to he un hok un

---

* **Bor-us voor:7 2:7** Hyen komo: 2Tim 1:11.

wur-to un ye ur-bon ne à. Taase ne'a-ne cup saw-to campo-ne hette ye m-gwot un yish-ye o-yoor á. Taase ye muut ur-hi be-de un saw-to un hwor, rem-se un zinariya, us-rwuumb ne un ga-se un ye á.[†]

¹⁰ Amba kashi m-senge mo depe ne'a-ne à, mo ro nom un rem-se ur-bon un da-o ye kume à, un hwor-ye un ye ne un nom un rem-se ur-bon be-de un hun-ne. Ye ro m-nom kaane yea kute hun-ne unze ye yan-gyer-o Shir ye.

¹¹ Da-o yan-dor morge be-de ur-yoos, yage ne'a-ne ke'et ut-to, ye ma'as un nom o-dorotte un yo a yoose ye à.

¹² Yan-dor Yeso morge, me 'ya ne'a cow-yo wu yoosute campo-ne á. Komo me 'ya wu cow wu waragte hi-de un campo á, amba wu ma'as temb.

¹³ Yo rwo'e um zet kaane à, remen **Adamu** wu Shir ba'e m-nom, ka da-de a nomu **Hawa**.[‡]

¹⁴ Komo ba **Adamu** wu **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot** rakse á, ne'a-wu a rakse har wu waragte wa-**ur-ba'as**.[§]

¹⁵ Myet un kaane ne, Shir a gu ne'a-ne un buyo un o-mat, urege ye shereg be-ur Yeso, un was un or un ye ne ne, un she'et-de ba m-kukop ne, ur-she'et ne bo depe à.

Bor-us tet

*Yan-gut-de un yan-dor Yeso
un yan-m-senge ne*

[†] **Bor-us yoor:9 2:9** Hyen komo: 1Bit 3:3.   [‡] **Bor-us yoor:13 2:13** Hyen komo: Taka 2:7,21,22.   [§] **Bor-us yoor:14 2:14** Hyen komo: Taka 3:1-6.

¹ Hun-nerom-zee, "Uregenetrour-gopwuwaragteko-wan-gut-deun**yan-dorYeso**,wunomoggop-deunkashim-senge." Ka ma-tonip-o.

² Remen kaane, myetnet-wucōnewan-gut-deun**yan-dorYeso** à, kaaneshe'et-deunwuhem-ma'as:

Untaase a kum gom-de ur-reeb be-de un wu,

Wuesebe-deunne'aunwucot à,

Wuhoksegaramseunhiundeunwuà,

Wan-barag-se ur-bon,

Hun-neya'aswuut-gos, remenwushe'etteurbon ne,

Wa-m-wasunhamat-nenen-meunhur-ounwu,

Wuhem-hoksur-yoos à,

³ Bako-wa-m-swoá,

Wurounhoob-outmaá,

Ambayan-gwegwer-mour-hi,

Wuroutweená,

Wurotteyish-yeunhworá,

⁴ Wurounhoksm-garamseunhur-ounwuurbon neà,

Wurom-rwounyakar-yeunwuyenomuwuo-dorotte,ye'yewuut-gosn-meunkoyokerii-yo à.

⁵ (Uregenethoksm-garamsehur-ounwuá,
rewuhem-nomwuhokstegut-deunhun-neyeShir?)

⁶ BawugokseYesobam-gosá.(Unyakaá,numour-hiaruwucuwutswour-koobuntun**ko-Gwomo-wuunya-ut-kot**.)

⁷ Wurottebe-deut-reebá.Kaanedepekomohun-neyero**yan-dorYeso**á,yerowum-tanunjin-urso-de.Wuma'askaaneremen

untaase wu he'ebe n-me un ceeb-o un **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot**, wu hogem'e,*

Ya-m-gu ye_depe_senge-mo Shir à

⁸ Yan-m-senge be-de yan-dor un ce un ye, kaane she'et-de un ye he m-ma'as:

Ye_hokse_garamse un hi un de un ye à.

Ye_warag yan-ma-ut gaan.

Ye_ro_m-swo á.

Ye_rotte_suub-o un hwor á.

⁹ Komo ye_bup sher-mo un ye un hur-ur gaan.

¹⁰ Rii-yo no degt net ko-wan-m-senge se a me'este wu, no hyane wu rott be-de ut-reeb á, ka da-de wua hoks m-nom un senge-mo un yan-m-senge,

¹¹ Kaane komo ne'a-ne ye un ye warag kashi un ne'a-ne ye un ba ur-reeb, ba komo ya-ut-we á. Amba ye_hokse_she'et-de un ye à. Hun-ne_ro_ye m-'wos un ma-ut gaan ne koyanda.

¹² Ko-wan-m-senge n-me un den-o Shir, ko_wu_ke wu_es be-de un ne'a un wu_cot. Komo wu_hoks garamse un hur-o un wu un yakar-ye un wu ne ur-bon ne,

¹³ Hun-ne_ro_m'-ya un yan-m-senge-ye nome_senge-mo ur-bon à m-sek. Remen kaane, ka yan-m-senge-ye, yea hoks rure un hun-ne_ma-to_m-sher be-ur **Kiristi** Yeso, ba o-gyer.

Ma-to_ro_wukusse_n-me_yan-dor Yeso à

¹⁴ Da-o_me_wo un gene un kà takurda-o à, me_o-sakto_o_m-habe um hyenet wo ba m-gos.

* **Bor-us tet:7 3:2-7** Hyen komo: Titu 1:6-9.

¹⁵ Amba me nome m-it, kà takurda-o he wo m-kute bo hun-ne he m-she'et à be-de yan-dor o-Shir. Hun-ne ye Shir ye ro un den-o Shir wan-hoog à. Kà hun-ne ye, ye ro untun caar-yo o-cin un 'wunde o-nip ne.

¹⁶ Nip-o, m-sher be-de Shir ro m-'wons ne ko de nomte se ken rem-se rokon wukusse à:
Yeso haante n-me o-wur untun o ma na,

Kukt-o Shir kututé na wu kashi un net-wu.
Yan-tom-ye Shir ye hyanag wu.

Yan-dor Yeso ko'ote ma-to un wu
be-de hun-ne kap hono o-dak.
Hun-ne gokste kà ko'ot-o be-ut-be hono o-dak kap.
Shir deku wu ha-m o n-Ton be-de m-seps.

Bor-us nass

Ya-ur-yoos-de ut-bo

¹ **Kukt-o Shir** rurutu na cas unze un kà ho-to ur-kom to, ye ken ye a yage m-sher be-de un yoos-de o-nip de un Ma-to Shir. Yea sher be-de un yoos-de un ya-ut-bo, to rwuune be-de un **ya-ut-kot** à.

² Ka hun-ne ye ro m-nom sa o zee nip-o ye m-rwor, amba bo-to ye he senge m-kupur. Yea was á, ko yo ye ro ur-yoos à nip-o ko ut-bo á, remen hur-de un ye kapste ye.

³ Bo **Kukt-o Shir** rwore à, hun-ne ye ut-bo ro kon ko m-moka:

Ye ro ur-yoos de ut-bo unze taase hun-ne ge ut-ge.

Komo ye ro m-zee taase hun-ne re to ken rii-to m-re to.

Amba Shir nome ut-ge un ko yo ke rii-yo m-re yo ne. Shir conog ya-m-sher ye nep nip-o un wu,

komo ye 'ye wu_ur-bongon remen ka rii-to, otte_m-zee_to rott ur-bon á.

⁴ Myet rii-yo Shir nome_ à ro_ur-bon ne, taase a yage_ko rii á. Amba a goks yo kom-ut yoor un hur-de ur-bongon ne.

⁵ A nepste_ Ma-to_ Shir to_ he yo m-muut ba m-kukop us-toog ne.

*Ko-yan-m-guw wu_ur-bon
wu_ma Yeso Kiristi*

⁶ Urege_o yoosute_or ru ne_yan-dor gon ka ma-to, woa warag kashi un ko-ya-m-Rwor un ma-ut **Kiristi** Yeso, como Shir a ru_wo_o bo'osute_un ma-to m-sher remen yoos-de ur-bon de wo_m-nome_o-dorotte har m-moka à.

⁷ Nom ja un yoos-de ut-bo_ne, taase o sher hoog ru be-de ut-zwom to o-hwaa to ro un gu un hunne_ye'et Shir m-sek á. O yoose_hi un du bo_o he ur-she'et de Shir cone_o she'et à n-me un ko_yo ke rii-yo.

⁸ Nom kaane_o nak hun-ne ro_m-zee, "Ro_ur-bon ne net senge_nukt un wur-o un wu_bo_o he nom m-'wons à." Remen wur-o ro_m-'wons ne_ à, ro un gu un net da-o un hoog-mo un wu. Amba jiishte_ur-bon net she'et gon she'et-de Shir cone_wu_ she'et à. Remen she'et-de Shir cone_hun-ne_ she'et à, ro un gu un net da-o un hoog-mo un wu un ka hono o-dak o_ko_ne_da-o net mare à.

⁹ Ka ma-to, to_hun-ne ro_m-rwor à, nip-o_komo to_woose_a goks-to_kom-ut yoor.

¹⁰ Remen kaane_a nom no_bo_m-nom na. A she'ete un bu_yo un ka ma-to, a nom kaane_remen a hwoog sakto_o na be-de Shir o un hoog. Wu_ro

Wan-Gwu o un hun-ne_kap, yagunte_ma ye_shere_à.

¹¹ Yoose_yan-dor myet ka ma-to_um gene_à, komo rwo_ye_nom o-dorotte un ká ma-to,

¹² Taase o yage_hun-ne_gut hi un du ba us-shi á, remen wo_monge_á. Amba senge_yoos un du. Komo yage_she'et un du ma'as rii-yo ur_yoos be-de un **yan-dor Yeso** bo_depe_ye_she'et à: Cep ma-to ur-bon. Nom rii-yo ur-bon. Was un hun-ne_ne. Sher be-de Shir. Komo o ma'as un hur_ur pus-de ne.

¹³ Rii-yo um woobute, o senge_m-karante Ma-to Shir be-de un hun-ne_da-o_ye_morge. O do ye_jaab-o_ut-men. O yoosu_ye **Ma-to m-Rerem** un yo Shir zee_ye_nom à.

¹⁴ Baks da-o sek-ye un yan-dor ne_hwo_kom-to un ye_to_o-kwum be un du ye_us-kon à. Bo_sek-ye nome_kaane_à, Shir ya'ag wo_yar-mo_o-Kukt remen o nomot senge_mo un wu, Shir un bu-yo un Kukt-o un wu_rwo'og ye_rurutu wo_unze wua gu wo_un ká senge_mo. Wo_jar o yage_ka senge_mo Shir zee_wua gu wo_m-nom á.

¹⁵ Ma'as m-nom un ka senge_mo un hur_ur gaan. Ka da-de ne, hun-ne_myet a hyen wo_m-nom un yo Shir cone_o nom à.

¹⁶ Nom ceen o senge nome un Shir o-dorotte un ko_yo ke rii-yo. Komo yoos un du ma'as de o-nip. O senge_m-nom un ka rem-se, remen Shir guut wo_un ye_dore_ka yoos-de ne_à.

Bor-us taan

*Bo_o he she'et-de ur-bon
un hun-ne_ne_à*

1 Wo_kwòs net sek-wu_ ut-gaag á, amba nom wu_ ut-ma sa o zee tato ru. Komo o gut campo-ne_sa o zee hen-ne_ru.

2 O gut ne'a-ne ye_mongse_ à, sa o zee in-ne_ru. Yan-ne'a-ne_komo o gut ye_untun hen-ne_ru ne_. O nom kaane_un men-ut pus-to_puu.

Bo_depe_a was un gwor-ne_ne_ à

3 Was un gwor-ne_ne, ye_campo_un ye_ne_mare_ à, ye_rötte ye_he ye m-gwot á.

4 Amba urege_ka ko-gwɔr-wu_roun yakar-ne, ko_ne_hes-ne, yage ye_dekt nu-se un_wu. Yoose_ye, ye_nom kaane_be-de un_baag-o_un ye_. Un ka bu-yo, ye_he m-top un_rii-yo tat-ne ye un ye_ne_mong-ne_nomu ye_ à. Da_o_hun-ne nome_kaane, Shir ro un_hoge o-zak deen.

5 Amba gu no_ko-gwɔr-wu_rotte net-wu_ he wu_m-gu á. Wu_rwo'e sakto-o un_wu_ be-de Shir à. Wu_roun kon-se Shir m-how, m-tet ne, remen wu_kumut gwu_ à.

6 Amba taase no_gu ko-gwɔr-wu_roun nom yo men-to_un wu_cone_ à, yanze yo Shir cone_wu nom á. Ka ko-gwɔr-wu_sa o zee ko-margan-wu_roun, ko_de nomte_wu_roun hoog ne_ à.

7 Yoose_yan-dor Yeso ka ma-to_remen taase hun-ne_kum rii-yo ut-reeb be-de un ye.

8 Amba urege_wu_ken net-wu_roun was un yan-baag-o_un wu_ne_ á, ko_ne yan-hur-o un_wu, rii_yo-yo yo. Ka net-wu_she'eg sher-mo un_wu_oka, komo wu_aragte wu_shere_be-ur Yeso á m-naase.

9 Un morog-de un yan-dor Yeso, yage ye_kum o-takurda, un ka takurda-o ye_gen jin-to un gwor-ne. Taase no_gen ko-gwɔr se:

Wu woog us-hak kwooz-ut tet [60].

Wu ese be-de un campo un wu cot, da-o campo
un wu ro un hoog ne à.

10 Wu hun-ne ro un 'ya m-sek remen wu ro m-nom rii-yo ur-bon à.

Wu ro un yoose un yakar-ye un wu ur-bon ne ne à.

Wu ro un barke un hamat-ne un hur-o un wu à.

Wu ro un nome un **yan-dor Yeso** m-guw un gwugwer-mo ur-hi ne à.

Wu ro un gu un or un wu ne yan-dor à ye ro ur-koob à.

Komo n-me un koyan wu ya'aste hi un du un wu be-de un nom un rii-yo ur-bon.

11 Untaase no gen jin-de ne'a wu wo us-hak kwooz-ut tet [60] á. No gen ye á, remen da-de con-to un wur-o un ye hokse ye, yea cun ye ge utge komo. Da-o ye ga utge à, ye jorute o ka swor o-nu o ye nome un **Kiristi**, unze yea ge utge á.

12 Ka da-de ne hur-de un ye a kaps ye, remen ye shakte swor o-nu o un ye o n-ga.

13 Rii-yo rwo'e komo um zet taase no gen jin-to gwor-ne ye haks-se un ye arge kwooz-ut tet [60] á, yo ro yea hoks m-yoos un she'et-de o-hwaa. Ye un naas un da-o un ye un dorog-to un hur-to un hunne. Yanze she'et-de o-hwaa temb á, amba ut-we ne, komo ye ro m-hwo un nu-se un ye un ma-to un hun-ne. Ye ro komo un cep un ma-to depe ye cep á.

14 O rwo'e um rurute gwor-ne ye haks-se un ye arge kwooz-ut tet [60] á, ye ge utge, ye met yakar. Komo yea ma'as un gut-de un hur-to un ye, remen

taase a 'ye yan-yage_ut na o_cow ye_nomotu na ma-to_o-yo'og.

15 Me_m-rwor un ka ma-to, remen ye_ken gwor-ne ye_be'essute, ye_waktussute, yan-dore un **ko-Gwomo-wu un ya-ut-kot.**

16 Bo_um ro zeege un ka da-o_à, urege_wu_ken ne'a-wu_ko-yan-dor, ro_un ko-gwör ne_be-de un baag-o_un ye, wu_gu ye. Wu_yakse **yan-dor Yeso** nu-se un ye_á. Ka da-de ne **yan-dor Yeso** he kum un bee_b-de un gu un gwör-ne ye_rotte yan-gwu_á.

*Yoos-de un sek-ye_ya-m-guw
un den-o Shir*

17 Sek-ye, ye nome_senge_mo un dorotte un **yan-dor Yeso** bo_depe_à, depete_komo a 'ye ye_m-sek, ur'yons ne_m-sok ne_. Ka ye_senge_mo un ye_ro_ur-yoos, un ko'ot un Ma-to Shir ne_à.

18 Ma-to Shir zeeg, "Wo_bite_nu-o_o-janka da-de yo ro_m-door á."* Komo "Wa-m-senge depete_a ya'as wu_yons-de un wu_."†

19 Urege net wan-gaan zeeg wu_ken ko-sek-wu_nomog **ur-ba'as**, wo_dek ka ma-to_hor-m-hor á. Se_o kumug ya-us-tor, nen_yoor ko_nen tet, ka da-de, o dekt ka ma-to.‡

20 Wo_nepse_unze_nip-o_wu_ken ko-sek-wu_nomog **ur-ba'as**, o_kwos_wu un yish-ye un ko_wu_ke **wan-dor Yeso** wu_. Nom kaane_remen ye_kuse_à, ye_hogute_o-gyer o un nom **ur-ba'as**.

21 Kwos net-wu nome **ur-ba'as** à, taase o was un con-de un wu_ne. Üm mossute wo un Shir

* **Bor-us taan:18 5:18** Hyen komo: Kara 25:4. † **Bor-us taan:18 5:18** Hyen komo: Mati 10:10; Ruka 10:7. ‡ **Bor-us taan:19 5:19** Hyen komo: Kara 17:6; 19:15.

ne, un **Kiristi** Yeso ne, un yan-tom ye Shir ne, ye ro wo m-gwot komo yea piishi wo ut-ma urege o yagute m-nom kaane.

22 Wo cu_ne m-daag un sek-wu, wo nom m-hor á. Rii-yo o huutu wu kom-ut ru to o-kwum, o ceker ko kashi un net-wu à. Wo nome ceen á, woa deeg ko-wa-**ur-ba'as**. Komo hun-ne a hoks m-zee wo was un **ba'as-de** un wu ne á. Amba wo, she'et she'et-de un ba m-kukop.

23 Wo ma'as un swo m-ho un hon-de un mo á, amba o su modi-m ut hiin remen hoog-mo men-ut ru un gom-us ru ne co co.

24 Ba'as-to un ye ken ye cas to ro, komo kowan nepse Shir a piishi ye ut-ma. Amba ye ken ye se o-co **ba'as-to** un ye rotte m-rwuun cas.

25 Ka o komo senge-mo ur-bon ya mo ro cas, ko a nom mo wukusse, da-o ro kon o mo hette m-rwuun cas à.

Bor-us cind

*Bo_depe_guw-ne_ye yan-hur-o
un ye m-sek à*

1 Ye ro guw-ne à, ye 'ye yan-hur-o un ye m-sek koyanda bo_depe à. Yage ye ye'et ye m-sek taase hun-ne pyep jin-de Shir, komo ye zee yoos-ur na rott ur-bon á.

2 Urege yan-hur-o un ye yan-dor ye, to guw-ne taase ye nom koob-de o-dorotte remen yan-dor ye. Amba ye do rwo ur-hi be-de un nome un ye m-senge. Yo rwo'e ye hette m-nom kaane à, da-o ye ro yan-hur-o un ye m-gu, ye o ka m-gu un or ye ne **yan-dor Yeso**.

*Yoos-de ut-bo un kwum-o o-nip ne_*

Ka ma-to_o he ye_m-yoose_à, o do ye_jaab-o ut-men ye_dore_to_

³ Ye_ken hun-ne ye_ro un yoos-de ut-bo un rem-se Shir. Ye_ro m-she un yoos-de o-nip un ma-ut Yeso **Kiristi** ne, Wan-Koyan na. Yoos-de un ye_ro un gu un hun-ne she'et-de Shir coñe_á.

⁴ Ka hun-ne ye peneg uku o-cin. Ye_ro m-hyan sa o zee ye_nepse koyan, amba ye_nap rii-yo ye_ur-yoos á. Ye_ro un hoge un rere_m-mo un sune_mo un Ma-to Shir, sa o zee yan-hoob-o ut-ween. Go un kaane ro_m-hante ur-shoob, ut-reeb ne, un ma-ut yo-to ne, ye_ro us-barag hun-ne ro un nom un rem-us yo-se.

⁵ Ka hun-ne ye peneg moor-to ut-ween. Ye_ro un barag-se o-hwaa ne, ye_kus o-nip ne_á.

Ka hun-ne ye ro_m-hyan dor-o Shir yo ken cow-yo yo, yo un kum un hwor.

⁶ Amba hwor-o ro_na m-rwo o-zak á. Zak-o jiishte_na m-ho, da-o_a nome_o-dorotte_be-de Shir, komo a bupe rii-yo a rotte_à kom-ut yoor.

⁷ Remen da-o_a matu_na à, a haan un rii ne_á, komo da-o_a mere, a warag un rii ne_á.

⁸ Remen kaane, urege_a un rii-yo m-re ne un saw-to m-cop ne, a nom o-zak.

⁹ Amba hun-ne ye_ro ur-gop ye_kumut hwor à, ye_m-hebe n-me ut-meger un ceeb ne be-de un rem-se o-hwaa. Con-to un rii yo-yo ro un jorbe un hun-ne un bu-yo m-sabre.

¹⁰ Um zeeg kaane remen con-to un hwor ro takan-de un ko_yo ke cow-yo yo un men-ut jaas-to yo. Ye_ken ye_ho'oste sher-mo un ye_remen con-to un nom un hwor hor-m-hor. Bo ye nome kaane

à, m-moka ye_ro_un swo_ur-koob, sa o zee net-wu_a m-dwure_ur-wan à.

Burus nak Timoti ut-to

¹¹ Amba wo **Timoti** o shereg be-de Shir. Bo_hun-ne_ro_m-som be-de un rii yo-yo à, som be-de un con-to_un hwor deen. O ma'as m-gwot un hun-ne_ur-bon ne. O senge_nom un rii-yo ro_ur-bon ne à. Myet yo wo_m-nom à, she'et bo Shir cone_o she'et à. Sher be-de Shir. Was un hun-ne ne. Nom jaab-o_ut-men un dor-o Shir. Nome_hun-ne_ut-ma un gwugwer-mo_ur-hi ne.

¹² Bo_wa-ut-mur ro_m-rwo un bee_b-de un wu_da-o_m-sha ut-mur à, ma'as m-sher be-de Shir komo o nome_wu_o-dorotte hur-ur gaan. Bop kom-ut_yoor ka 'yons-de un hoog o ba m-ta o. Baks unze Shir conog o she'et un wu_ne har da-o ba m-ta. Komo baks unze o rworog ka ma-to_be-de un hun-ne_deen ye hogutu wo.

¹³⁻¹⁴ Me wo_m-rure_o nom o-dorotte un ka ma-to_ Shir o_ro wan-torse un ma-to um ruru wo à. Shir o_ro un 'ya un ko_yo ke rii-yo hoog. Yeso **Kiristi** ro_komo us-tor. Yeso rurute Panti **Biratus*** ma-to_o-nip to_ma un wu_ Urege_o nomog o-dorotte un ka ma-to un hur-ur pus-de, yatt-wu_he hyan un rii-yo o-yo'og be un du á. Nom kaane_se da-o Yeso **Kiristi** Wan-Koyan na he m-muun à.

¹⁵ Wua muun ho-de Shir Tato na daage_remen wu_muunte à. Shir o_ro_o_hun-ne_ye un wu_ro_wu_m-'ya ur-bongon à. Wu_ro un gwomo-to un ko_yo

---

* **Bor-us cind:13-14 6:13-14** Hyen komo: Yoha 18:37.

ke rii-yo. Wu_u ro_u ko-Gwomo-wu_u un gwomo ne, wu_u jiishe_u m-sek be-de un sek-ye.

¹⁶ Shir o cot ro_u m-mar á. Wu_u ro_u ur-she'et be-de m-cecar. Remen kaane_u yatt net-wu_u he m-ha un her-o_u un wu_u á. Net ro_u kon wu_u take_u m-hyan un Shir á, komo yatt-wu_u he wu_u hoks m-hyan á. Yage_u hun-ne_u kap ya'aste_u wu_u ut-gos, ut-gwomo ne, to_u ba m-ta. **Amin.**

*Yoos-de m-sher be-de Shir
yanze be-de un hwor á*

¹⁷ O rure_u hun-ne_u yan-hwor taase ye_u dek unze ye_u jiishte_u or_u un ye_u hun-ne_u. O rure_u yan-hwor komo taase ye_u nom us-barag unze rii-yo ye_u kume_u à, remen hwor_u un ye_u o_u. Me_u un zee_u kaane_u remen hwor_u a hoks m-ta hor-m-hor. Amba yage_u ye_u shерет be-de Shir o_u guut ye_u. Shir o_u ro_u na m-'ya un ko_u yo ke rii-yo yo a rotte_u à, un hur-ur gaan. Shir un ya'as na ko_u yo ke rii-yo remen a hogute_u rerem-m na.

¹⁸ Rure_u ye, ye_u nome_u hun-ne_u rem-se ur-bon un hwor_u un ye_u. O bakse_u yan-hwor ye_u ma'as m-yar kom-ut_u yoor, komo ye_u senge_u wong un rii-yo ye_u rotte_u à.

¹⁹ Da-o yan-hwor nome_u kaane, sa o zee_u ye_u ro_u un gu un hi un de un ye_u o_u ka un ho-de m-buk, remen ye_u she'ette_u kashi ur-she'et de Shir cone_u a she'et à.

Ma-to ur-kom

²⁰ **Timoti**, bop kom-ut_u yoor remen Shir ya'astu_u wo_u senge_u mo_u un yoose_u un hun-ne_u Ma-to_u un wu_u. O ma'as un yoos un ka **Ma-to m-Rerem** ne_u bo_u um_u yoose_u wo_u à. Taase o hoge_u yan-ma-to_u o-hwaa. To_u

roun 'ya un Shir m-sek á, komo ma-toun ka hun-ne ye_to ragaan un ma-to_o-nip ne_to Shir á. Yero m-zee yo ye_ur-yoos à, ma-to o-nip to, to Shir, amba bo-to.

²¹ Ye ken hun-ne ye gokste gon ka yoos-de. Remen kaane, ye_kus m-sher un yoos-de o-nip de Shir á.

Yar-mo Shir ma'as un no_ne!

ut-Hun

The New Testament in the ut-Hun language of Nigeria

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: ut-Hun

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

c0c13181-081b-50cb-89bb-9a36796100b2